

Розвиток критичного мислення у початковій школі Ліцею №21ЛМР

Критичне мислення- модель для навчання і виховання громадян майбутнього

Навчити дітей 1 – 4 класів мислити критично означає правильно поставити запитання, направити увагу в правильне русло, вчити роботи висновки та знаходити рішення. Для того, щоб кожна дитина могла розвинути свої творчі можливості, необхідне розумне керівництво з боку вчителя.

Учителі початкових класів Ліцею №21ЛМР намагаються створити ситуацію успіху для розвитку особистості дитини, дати можливість кожному відчувати радість досягнення, усвідомлення своїх здібностей, віру у власні сили; допомогти дитині зрости в умовах успіху, дати відчувати радість від здолання труднощів, допомогти зрозуміти, що треба докласти зусиль.

Навчити учнів мислити критично з першого уроку фактично неможливо. Критичне мислення формується поступово, воно є результатом щоденної роботи вчителя й учня, з уроку в урок, з року в рік. Виділяю певні умови, створення яких здатне спонукати і стимулювати учнів до критичного мислення:

- час,
- очікування ідей,
- спілкування,
- цінування думок інших,
- віра в сили учнів,
- активна позиція всіх учасників освітнього процесу.

Критичне мислення — мислення самостійне. Учні повинні мати достатньо свободи, щоб мислити і самостійно вирішувати найскладніші питання. Мислити критично можна в будь-якому віці. Навіть у першокласників накопичено для цього достатньо життєвого досвіду та знань. Навіть малюки здатні думати критично і самостійно. Саме завдяки критичному мисленню традиційний процес пізнання знаходить індивідуальність і стає свідомим, безперервним та продуктивним.

Досить ефективним для формування критичного мислення молодших школярів є методичні прийоми, які роблять навчальний процес більш творчим, вчать учнів мислити, виділяти головне, висловлювати й аргументувати власні думки.

Найчастіше на уроках використовуємо такі:

- Асоціативній куш
- Сенкан
- Есе
- Дискусія
- Кероване читання з передбаченням, робота з текстом, запитання, порушена послідовність
- Метод прес
- Ажурна пилка (Мозаїка)
- Написання казок, казка-навиворіт, конструювання загадок
- Фантастичні гіпотези (що було б, якби...)
- Письмо в малюнках
- Сторітеллінг

1-А клас вчитель Забавчук Л.В.

Вправа « Якби стародавня хатинка вмiла говорити»

Вправа « Їжачок прийшов у гості».

1-Б клас вчитель Грицишин Н.І.

Вправа «Фантастичні гіпотези (Що було б якби...?)»

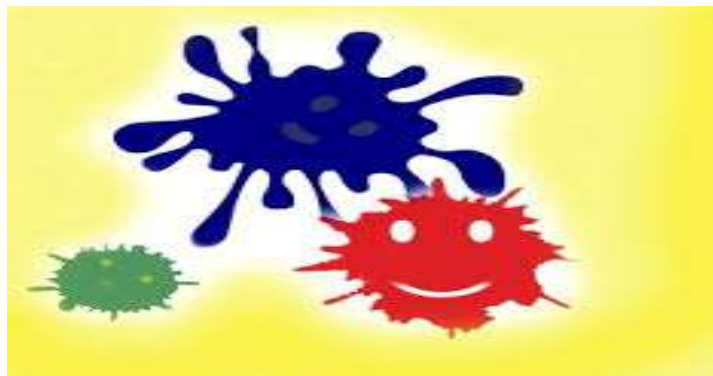
Вправа «Малюнкове письмо»

Вправа «Художник»

Катерина Єгорушкіна «Цятки і плямки», казочка для школярів.

Прочитайте.

Намалюйте Цяточку і Ляпку, створіть малюнок, щоб головні герої оповідання не були плямами, а стали, скажімо, . . . (що ви уявите?).

Катерина Єгорушкіна «Цятки і плямки», казочка для школярів.

Вправа «Правда чи ні»

Якщо ви вважаєте повідомлення в реченні правдою, зафарбуйте квадратик зеленим кольором; якщо ні, то – червоним.

Цяточка була маленькою і почувалася добре.

Подругу Цятки звали Ляпкою.

Велика Цятка подружилася з малою Цяткою.

Цяточка сердилася, що велика Цятка забрала всю увагу Ляпки.

Мала Цяточка відчула радість від того, що їх скоро змиють.

Цяточка не хотіла зникати.

Цяточка мріяла, щоб зникли Цятка і Ляпка.

Катерина Єгорушкіна «Цятки і плямки», казочка для школярів.

Вправа «Правда чи ні»

Якщо ви вважаєте повідомлення в реченні правдою, зафарбуйте квадратик зеленим кольором; якщо ні, то – червоним.

Цяточка була маленькою і почувалася добре.

Подругу Цятки звали Ляпкою.

- Велика Цятка подружилася з малою Цяткою.
- Цяточка сердилася, що велика Цятка забрала всю увагу Ляпки.
- Мала Цяточка відчула радість від того, що їх скоро змиють.
- Цяточка не хотіла зникати.
- Цяточка мріяла, щоб зникли Цятка і Ляпка.

Катерина Єгорушкіна «Цятки і плямки», казочка для школяриків.

Вправа «Покажи настрої»

Пригадайте, як змінювався настрої Цяточки в оповіданні. З'єднайте подані речення з відповідним смайликом.

Одного дня Цяточка побачила біля себе іншу

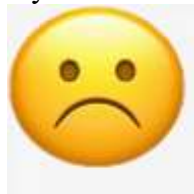
цяточку.

З'явилася велика Цятка, вона наближалася до

Ляпки.

Велика Цятка обійняла Ляпку і почала з нею

приятелювати.

Велика Цятка забрала всю увагу

Ляпки.

Цяточка почула чийсь слова, ніби всі цятки і ляпки

звичайнісінькі плями, і їх скоро змиють.

2-Б клас вчитель Ган І.Я.

Вправа «Ланцюжок передбачень»

ТЕМА: **ІМЕНА**

Веселе читання

1. Прочитайте вірш і обведіть слова, що позначають предмети, які бувають жовтого кольору. Назви предметів --- це їх імена.

Колір цей усім знайомий!
Він у соняха в короні, Він
у сонця в промінцях,
Він в скарбах в великій скрині,
У ромашках всередині,
На доріжках із піску І
у бджолах на бузку,
Він в меду і у зерні.
Здогадались вже? Промовте! Що
за колір то є? **Жовтий!**

Скільки слів нарахували?

Назви предмети жовтого кольору. Це імена предметів. Що ще буває жовтого кольору?

2. Прочитай казку.

Жовтий сон жовтої жирафи

Жила була в місті жовта

Жанна. Щоночі бачила сон жовта

про те, як одягає вона жовтий

, дістає із

шухляди у жовтій

жовтий

і варить

кухні

желе, а потім запрошує своїх друзів у

на

будинку. Чекала вона жовтого

, жовту

, жовту

, жовтого

, жовтого

, жовтого

. Для них жовта

застелила

жовтою

стіл і запарила жовтий

. Одного разу

жовта

реалізувала свій сон. Усім гостям було весело і комфортно.

2. Дай відповіді на питання.

- ❖ Про що ти прочитав?
- ❖ Про що жовтого кольору згадується у творі?
- ❖ Дай імена-клички тваринам цього оповідання.

Вправи з розвитку критичного мислення

1) Знайти серед намальованих предметів ті, які стосуються Школи (олівець, буквар, гумка, машинка, словник, горнятко, директор, Зошит, котик, кулька, журнал, пензлик, портфель, розмальовка, підручник).

2) Вправа «так/ні», потрібно відповісти так або ні на такі твердження:

В школі навчають читати та писати

У школі вчать товаришувати

Учитель на дошці пише олівцем

Учні обчислюють вирази на уроках читання

У школі дітей навчають говорити неправду.

3) Вправа «сенкан» на тему «школа»

Потрібно взяти за основу слово «школа» і придумати до нього: два прикметники, три дієслова, скласти речення а також придумати слово, що асоціюється зі школою

Наприклад:

Школа

Привітна, світла

Навчає, захоплює, зацікавлює

Вона готує мене до самостійного життя

Навчання

Вправа "Втрачена послідовність"

Вправа «Незакінчені речення»

Вчитель пропонує учням прочитати інформацію про життя та творчість Марійки Підгірянки і дописати речення про себе. Тоді учні зачитують. Можна застосувати на уроках української мови.

Марійка Підгірянка і я

Марійка Підгірянка

_____ (ім'я та прізвище)

Справжнє ім'я Марійки Підгірянки – Марія Ленерт – Домбровська.

А я, хотів (хотіла) би мати псевдонім _____.

Марійка Підгірянка народилася 29 березня 1881 року у селі Білі Ослави на Івано – Франківщині.

А я народився (народилася) _____ у _____.

Сім'я раділа народженню первістка.

А у нашій сім'ї первісток _____.

Всього Ленерти благословили в світ 5 дочок і одного сина.

А у моїх батьків _____ дочки(дочка)і _____ сини (син).

Марійка босоніж бігала у с. Заріччя, що по сусідству з Білими Ославами, до дідуся по матері – священика Миколи Волошина.

А мій дідусь _____ живе у _____. За професією він _____.

Дід Марійки Підгірянки мав велику бібліотеку, навчив Марійку читати і писати не тільки українською, а й кількома іноземними мовами.

А мій дідусь навчив мене _____.

Читала Марія Т. Шевченка, Ю. Федьковича, О. Пушкіна.

А я читаю _____.

Потім батько Марійки Підгірянки дістав службове призначення в лісництво с. Уторопи Косівського повіту.

В Уторопах допитлива Марійка закінчила двокласну початкову школу.

В Уторопи Марійка повернулася вчителювати після закінчення Львівської жіночої вчительської семінарії.

А мій батько працює _____.

А я вчуся у _____.

А я хочу бути _____ і вчитися у _____.

В цьому селі вона написала свій знаменитий вірш «Ой не нам в кайданах ходити».

А я _____ пишу вірші. Я маю здібності до _____.

4-Б клас вчитель Корвач І.Б.

Вправа « Неочікувана історія»

